

Примірна інструкція з охорони праці для баристи

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. До роботи в якості бариста допускаються особи не молодше 18 років, які мають професійну освіту і пройшли професійну підготовку, пройшли медичний огляд, вступний та первинний на робочому місці інструктажі з охорони праці, навчання безпечним методам і приемам роботи, стажування та перевірку знань вимог охорони праці.

1.2. Під час роботи на бариста можливий вплив наступних небезпечних і шкідливих виробничих факторів:

- підвищена температура поверхонь обладнання, страв;
- гострі кромки, задирки і нерівності поверхонь обладнання, інструменту, посуду подачі напоїв;
- фізичні перевантаження;
- нервово-психічні перевантаження;
- недостатня освітленість робочої зони;
- небезпечний рівень напруги в електричному ланцюзі, замикання якого може відбутися через тіло людини.

1.3. Бариста забезпечується спецодягом і спецвзуттям відповідно до діючих норм.

1.4. Бариста повинен знати і суворо дотримуватися вимог з охорони праці, пожежної безпеки, виробничої санітарії.

1.5. Бариста повідомляє свого безпосереднього керівника про будь-якій ситуації, яка загрожує життю і здоров'ю людей, про кожний нещасний випадок, що стався на робочому місці, про

погіршення стану свого здоров'я, у тому числі про прояв ознак гострого захворювання.

1.6. Присутність сторонніх осіб в робочому просторі обладнання під час роботи не допускається.

1.7. Робота обладнання здійснюється відповідно до технічної документації організації – розробника технологічного процесу.

1.9. Бариста повинен:

- знати товарознавчі характеристики кави, асортимент, рецептури, технологію приготування, правила оформлення та подачі напоїв з кави, порядок складання кавової карти;
- дотримуватися правил зберігання кави, підтримувати необхідний запас кавового посуду;
- знати правила підготовки до роботи обладнання для приготування кави;
- надавати споживачам допомогу у виборі напоїв з кави, володіти способами їх подачі;
- дотримуватися правил внутрішнього трудового розпорядку і встановлений режим праці та відпочинку;
- виконувати роботу, що входить в його обов'язки, за умови, що він навчений правилам безпечного виконання цієї роботи;
- застосовувати безпечні прийоми виконання робіт;
- вміти надавати першу допомогу постраждалим.

2. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПРАЦІ ПЕРЕД ПОЧАТКОМ РОБОТИ

2.1. Одягти передбачену відповідними нормами спецодяг і спецвзуття, засоби індивідуального захисту.

2.2. Перевірити стан освітленості робочого місця.

2.3. Підготувати робоче місце для безпечної роботи і перевірити:

- справність розетки, кабелю (шнура) електроживлення та іншого обладнання;
- надійність закриття всіх струмоведучих і пускових пристроїв використовуваного обладнання;
- наявність і надійність заземлюючих з'єднань;
- справність обладнання для приготування холодних і гарячих напоїв та іншого обладнання;
- наявність і справність пристосувань, інвентарю, цілісність посуду подачі.
- розставити зручно і безпечно запаси посуду подачі напоїв.
- наявність води у водопровідній мережі, справність (знаходження стрілки манометра на нульовій позначці, цілісність скла) і терміни таврування манометрів, відсутність підтікань з котла (бойлера) кавоварки, настройку вимикача насоса гідрофора на тиск не вище допустимого. Перед початком роботи експрес – кавоварки відкрити верхній і нижній крани у водомірного скла, один з душових кранів для випуску повітря і вентиль на водопровідній трубі. За водомірного скла перевірити рівень води в водогрійному котлі (він повинен знаходитися приблизно на 2 см вище нижньої позначки і не досягати верхньої) і включити кавоварку в електричну мережу. Готовність апарату до роботи визначається по манометру і сигнальній лампі (остання гасне);
- справність блокувальних пристроїв, приладів автоматики та сигналізації, герметичність системи водяного охолодження магнетрона, наявність кожуха і інших знімних деталей надвисокочастотного (НВЧ) апарату.

2.4. Звільнити проходи і не захарашувати їх.

2.5. Перевірити наявність і справність протипожежного інвентарю, наявність засобів індивідуального захисту, електрообладнання.

2.6. Підготувати робоче місце для безпечної роботи:

- перевірити стійкість виробничого столу, стелажа, міцність кріплення обладнання до фундаментів і підставок;
- надійно встановити (закріпити) пересувне (переносне) обладнання та інвентар на робочому столі, підставці;
- зручно і стійко розмістити інструмент, пристосування;
- відсутність сторонніх предметів всередині і навколо обладнання;
- стан підлог (відсутність вибоїн, нерівностей, ковзання).

2.7. Перевірити наявність і справність огорожень небезпечних зон устаткування, наявність попереджувальних написів і знаків безпеки на обладнанні; перевірити наявність символів на органах управління.

2.8. У разі несправності обладнання негайно повідомити про це підприємця.

2.9. Переконатися в справності вентиляційної системи.

2.10. Перевірити наявність вогнегасника та аптечки першої медичної допомоги.

2.11. При виявленні недоліки і порушення повідомити керівника і приступати до роботи після їх усунення.

3. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ РОБОТИ

3.1. Працювати тільки в справному спецодязі і спецвзутті і застосовувати індивідуальні засоби захисту.

3.2. Забороняється проводити роботи, перебуваючи в стані

алкогольного сп'яніння або у стані, викликаному вживанням наркотичних засобів, психотропних або токсичних речовин, а також розпивати спиртні напої, вживати наркотичні засоби, психотропні або токсичні речовини на робочому місці або в робочий час.

3.3. Працювати при наявності та справності огорожень, блокувальних і інших пристроїв, що забезпечують безпеку праці, при достатньому освітленні.

3.4. При виявленні несправності в обладнанні, інструменті, пристроях, а також при порушеннях технологічного процесу, необхідно:

- негайно безпечно припинити роботу і вийти з небезпечної зони;
- приступити до усунення несправності (якщо це входить до трудових обов'язків);
- повідомити про несправності безпосередньому керівнику.

3.5. Не доручати свою роботу ненавченим і стороннім особам.

3.6. Застосовувати необхідне для безпечної роботи справне устаткування, інструмент; використовувати їх тільки для тих робіт, для яких вони призначені.

3.7. Дотримуватися правил переміщення в приміщенні і на території організації, користуватися тільки встановленими проходами.

3.8. Утримувати робоче місце в чистоті, своєчасно прибирати з підлоги розсипані (розлиті) продукти, напої та ін.

3.9. Не захаращувати робоче місце, проходи до нього, проходи між устаткуванням, барними стійками, проходи до пультів управління, рубильники, шляхи евакуації та інші проходи порожньої тарою з-під напоїв, кулінарної продукції.

3.10. Вентилі, крани на трубопроводах відкривати повільно, без ривків і великих зусиль. Не застосовувати для цих цілей молотки, гайкові ключі та інші предмети.

3.11. Під час роботи з використанням різного виду обладнання:

– дотримуватися вимог безпеки, викладені в експлуатаційній документації заводів – виробників обладнання;

– використовувати обладнання тільки для тих робіт, які передбачені інструкцією по їх експлуатації;

– попереджати про майбутній пуск устаткування працівників, які перебувають поруч;

– включати і вимикати обладнання сухими руками і тільки за допомогою кнопок “пуск” і “стоп”;

– не торкатися до відкритим і неогороджених струмоведучих частин обладнання, оголеним і з пошкодженою ізоляцією проводів;

– оглядати, регулювати, усувати несправність, встановлювати (знімати) пристосування, очищати використовуване обладнання можна тільки після того, як вона зупинена за допомогою кнопки «стоп», відключено пусковим пристроєм, на якому вивішений плакат «Не вмикати! Працюють люди! », Після повної зупинки обертових і рухомих частин, що мають небезпечний інерційний хід, і охолодження гарячих поверхонь.

3.12. При роботі кавоварки:

– стежити за рівнем води і тиском в котлі (бойлері), насосі (помпі), температурою води, що йде для приготування напою. Якщо вона не досягає заданого рівня, припинити подачу кави до тих пір, поки вода не нагріється до 100 ° С;

– відкривати крани подачі пари і гарячої води плавно, без ривків і великих зусиль.

3.13. При роботі кавоварки не допускається:

- підставляти руки в робочий простір для розливу кави і трубок для подачі пари і гарячої води;
- доторкатися до гарячих частин пристрою;
- направляти пар і гарячу воду на обличчя і тіло;
- засмічувати вентиляційні решітки.

3.14. При заповненні фільтра порцією свіжо молотої кави стежити, щоб порошок не потрапив на кромку тримача (щоб уникнути порушення щільності з'єднання у фланці блок – крана) при закріпленні швидко знімною рукояткою в корпусі кавоварки. Перед тим як вставити фільтр в пристрій подачі, очистити серветкою край фільтра для видалення залишків кави. Після кожної операції протирати трубку подачі пари вологою ганчіркою.

3.15. Не експлуатувати кавоварку при відсутності води в котлі, несправності манометра, сигнальної лампочки рівня води, датчика автоматичного включення підживлення котла.

3.16. При використанні електрообладнання:

- не переносити (пересувати) включені в електричну мережу контрольно-касову машину, кавомолку та інше нестационарне обладнання;
- не залишати без нагляду працююче обладнання, не допускати до його експлуатації ненавчених і сторонніх осіб;
- при наявності напруги (б'є струмом) на корпусі обладнання, кожусі пускорегулювальної апаратури, виникненні стороннього шуму, запаху палаючої ізоляції, мимовільної зупинки або неправильному дії механізмів і елементів устаткування зупинити (вимкнути) його кнопкою «стоп» (вимикача) і відключити від електричної мережі за допомогою пускового пристрою. Повідомити про це безпосереднього керівника і до усунення несправності не

включати.

3.17. Не торкатись обертових частин обладнання, а також струмоведучих частин обладнання.

3.18. Бути уважним, обережним і не відволікатися на сторонні розмови.

4. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ РОБОТИ

4.1. Вимкнути використовуване обладнання.

4.2. Привести в порядок робоче місце, інструмент і пристосування, прибрати у відведене для зберігання місце.

4.3. Зняти спецодяг, оглянути, привести в порядок і прибрати в шафу.

4.4. Вимити обличчя, руки теплою водою з милом або прийняти душ.

4.5. Повідомити керівника робіт про всі несправності, помічені під час роботи, і про вжиті заходи.

5. ВИМОГИ БЕЗПЕКИ В АВАРІЙНОЇ СИТУАЦІЇ

5.1. При виникненні аварійної ситуації необхідно зупинити роботу, прийняти міри по попередженню травматизму та евакуації людей з небезпечної зони.

5.2. негайно повідомити засновників про випадок.

5.3. При попаданні людини під дію електроструму необхідно негайно зупинити подачу електроструму до кімнати (відключити автомат на розподільному електрощитку чи рубильник).

5.4. Потерпілому подати долікарську медичну допомогу і викликати швидку допомогу.

5.5. При виникненні пожежі негайно повідомити роботодавця, викликати пожежну команду і прийняти міри з ліквідації пожежі.

5.6. Дії при наданні першої долікарської допомоги. Надання першої медичної допомоги починати з оцінки загального стану потерпілого і на підставі цього скласти думку про характер пошкодження.

У разі різкого порушення або відсутності дихання, зупинки серця негайно зробити штучне дихання та зовнішній масаж серця, викликати швидку медичну допомогу.

5.7. Дії при ураженні електричним струмом:

– необхідно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електрообладнання від джерела живлення, а при неможливості відключення – відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал;

– за відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий (зовнішній) масаж серця, звернувши увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані оживлення необхідно починати негайно, після чого викликати швидку медичну допомогу.

5.8. Дії при пораненні:

– для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти на рану стерильний перев'язувальний матеріал і зав'язати її бинтом;

– якщо індивідуального пакету немає, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку тощо. На те місце ганчірки, що приходитьсья безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пляму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану.

5.9. Дії при переломах, вивихах, ударах, розтягненні:

- при переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвісити за допомогою перев'язки або хустки до шиї і прибинтувати до тулуба;
- при передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку;
- при підозрі перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям у низ, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку;
- при переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, чханні, рухах необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.10. Дії при теплових опіках:

- при опіках вогнем, - паром, гарячими предметами ні в якому разі не можна відкривати пухирі, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом;
- при опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змоченою етиловим спиртом; при опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3 % марганцевим розчином або 4 % розчином таніну;
- при опіках третього ступеня (зруйнування шкіряної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.11. Дії при кровотечі:

- для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно підняти поранену кінцівку вгору, кровоточиву рану закрити перев'язувальним

матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати протягом 4

– при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, за допомогою згинання кінцівок у суглобах, а також пальцями, джгутом або закруткою; при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.